

רשומות

הצעות חוק

9 ביולי 2002

3163

כ"ט בתמוז התשס"ב

עמוד

854	הצעת חוק זכויות מבצעים ומשדרים וסימני מסחר (אתריות פלילית) (תיקוני חקיקה), התשס"ב-2002
858	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 38) (מועד למתן הכרעת דין), התשס"ב-2002

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

**הצעת חוק זכויות מבצעים ומשרדים וסימני מסחר (אחריות פלילית)
(תיקוני חקיקה), התשס"ב-2002***

1. תיקון חוק זכויות מבצעים ומשרדים, התשמ"ד-1984 -
- (1) סעיף 4 שבוותרת השוליים שלו היא "זכויות המשרד" יסומן "א4";
  - (2) בסעיף 4ב, במקום "א4" יבוא "א1";
  - (3) בסעיף 4ג, במקום "א4(1)" יבוא "א4(1)1";
  - (4) בסעיף 4ד, במקום "10" יבוא "6,10";
  - (5) בסעיף 6 -

(א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) (1) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס פי שבעה מהקנס האמור בסעיף 6(א) לחוק העונשין, החשל"ז-1977² (להלן - חוק העונשין):

(א) עושה עותק מפר של ביצוע לשם מסחר בו;

ד ב ר י ה ס ב ר

(ב) מי שמתיימר לתת הסכמה לענין סעיף 2 מבלי שהיה מורשה לכך או תוך חריגת מההרשאה, או מי שפועל על יסוד הסכמה כאמור בידועו שניתנה ללא הרשאה או תוך חריגה מההרשאה, דינו - קנס. **אחריות לעבירה**

7. (א) נעברה עבירה לפי חוק זה, בידי תאגיד, ייאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה בו מנהל פעיל, שותף - למעט שותף מוגבל - או עובד בכיר האחראי לאותו תחום, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתו של חוק זה.

(ב) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי עובד במהלך עיסוקו של מעבידו, או בידי מורשה כשהוא פועל כתחום תפקודיו, ייאשם בעבירה גם מעבידו או מרשהו זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתו של חוק זה.

לסעיף 6(א) המוצע

מוצע לקבוע כי עשיית טביעה של ביצוע או שעתוק של ביצוע בלא הסכמת המבצע בניגוד להוראות החוק יהיו עבירה פלילית שעונשה המרבי 3 שנות מאסר או קנס שיעמור על למעלה ממיליון שקלים חדשים, אם נעשו לשם מסחר. כמו כן, תיקבע עבירה של מכירה, השכרה, או הפצה של טביעה או שעתוק של ביצוע כאמור, אם נעשתה על דרך עיסוק או בהיקף מסחרי, שעונשה זהה.

כללי

הצעת החוק נועדה להגביר את ההגנה על זכויות מבצעים וזכויות בעלי סימני מסחר רשום בדרך של מיקוד האחריות הפלילית בשל הפרות זכויות כאמור להפרות בהיקף מסחרי וההמרה משמעותית בענישה בשל הפרות אלה. זאת, לשם ריכוז המאמצים במניעת תופעות שפגיעתן בזכויות המבצעים ובעלי סימני מסחר הן החמורות ביותר, ויעול האכיפה כפועל יוצא מכך. לפיכך, מוצע לקבוע עבירות פליליות לצד מערכת הסעדים האזרחית בכל הנוגע להפרות החמורות ביותר של הדינים האמורים.

נוכח ההשלכות של קביעת מעשה בעבירה פלילית, ובדומה לנהוג במדינות אחרות בעולם, החוק המוצע אינו קובע כי כל הפרה של זכות אזרחית תהווה גם עבירה פלילית.

מוכן כי ביחס להפרות הזכויות האמורות יוסיפו לחול התרופות והכללים הנוהגים במשפט האזרחי.

סעיף 1 סעיפים 6 ו-7 לחוק זכויות מבצעים ומשרדים, התשמ"ד-1984 (להלן - החוק), קובעים לאמור:

"עונשין

6. (א) המפר ביוזמה זכויות של מבצע לפי חוק זה, דינו - מאסר שישה חודשים, או קנס כאמור בסעיף 16(א) לחוק העונשין, החשל"ז-1977.

* הצעות חוק מס' 2089/פ' 2090/פ' הועברו לוועדה ביום כ"ד באדר התשס"א (19 במרס 2001).

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 157.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ב) עוסק במכירה, בהשכרה או בהפצה של עותק מפר של ביצוע, או מוכר, משכיר או מפיץ עותקים מפרים של ביצוע בהיקף מסחרי;

(2) המחזיק עותק מפר של ביצוע לשם מסחר בו, דינו – מאסר שנה או קנס פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין;

(3) בסעיף קטן זה, "עותק מפר" – טביעה של ביצוע או שעתוק של טביעה של ביצוע, שנעשו בלא הסכמה של המבצע בניגוד להוראות סעיפים 2 ו-3, למעט אם עשייתם הותרה בהוראה מהוראות חוק זה או שנעשו בהסכמת אדם אחר שהוא בעל הזכות להסכים בהתאם להוראות חוק זה.

(1א) אלה דינם מאסר שישה חודשים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין;

(א) עושה עותק מפר של שידור לשם מסחר בו;

(ב) עוסק במכירה, בהשכרה או בהפצה של עותק מפר של שידור, או מוכר, משכיר או מפיץ עותקים מפרים של שידור בהיקף מסחרי.

בסעיף קטן זה, "עותק מפר" – טביעה של שידור או שעתוק של טביעה של שידור, שנעשו ללא הסכמה של המשדר בניגוד להוראות סעיף 1א4, למעט אם עשייתם הותרה לפי חוק.

(2א) נעברה עבירה לפי סעיפים קטנים (א) או (1א) בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס הקבוע לעבירה;

ד ב ר ו ה ס ב ר

הפרות אלו יוסיפו להוות עוולות אזרחיות והנפגע יוכל לתבוע את נזקיו או כל סעד אחר המגיע לו באמצעים הנתונים לו במשפט האזרחי.

לסעיף 6(1א) המוצע

מוצע לקבוע עבירה של עשיית טביעה של שידור או שעתוק של טביעה של שידור שנעשו בלא הסכמה של המשדר בניגוד לחוק, לשם מסחר, וכן עבירה של מכירה, השכרה או הפצה של טביעה או שעתוק כאמור בהיקף מסחרי, שעונש המאסר המרבי הקבוע להן יוסיף לעמוד על שישה חודשי מאסר והקנס בשלן יעמוד על כמאה אלף שקלים חדשים. לפי המוצע, ההפרות בענין שידור של טביעה או שעתוק של שידור וכן שידור משנה בלא הרשאה יהיו הפרות אזרחיות בלבד.

לסעיף 6(ב) המוצע

מוצע לבטל את העבירה הקבועה בסעיף 6(ב) סיפה לחוק ולפיה " ... מי שפועל על יסוד הסכמה ... ביודעו שניתנה ללא הרשאה או תוך חריגה מהרשאה, דינו – קנס ..."

ככל שפעולה זו תהווה עבירה מן העבירות המוצעות לעיל, הרי עונשה יהיה תמור מהעונש הקבוע לה היום.

עוד מוצע להעמיד את העונש בשל עבירה של החזקה של טביעה או שעתוק של ביצוע כאמור אם נעשתה לשם מסחר, על שנת מאסר או על קנס של כ-750,000 שקלים חדשים (לפי ערכו היום).

הענישה המוצעת חמורה במידה ניכרת מהענישה הנוהגת (העונשים המרביים הקבועים היום לעבירות אלו הם ששה חודשי מאסר או קנס מרבי של 150,000 שקלים חדשים ועוד מוצע שבאשר העושה הוא תאגיד, יעמוד עונשו המרבי על כפל הקנס הקבוע לעבירה).

העבירה מתמקדת במעשה הפוגע ביותר בזכויות המבצע, הקלטה של הביצוע החי, שמאפשרת גם ניצול כלכלי נוסף ומשני, שאף הוא יהווה עבירה פלילית על פי המוצע, זאת כל עוד מדובר בשימוש לצורכי מסחר או בהיקף מסחרי.

בצד החמרה זו, מוצע, בדומה לנהוג במדינות אחרות, כי הטיפול בהפרות שאינן בהיקף מסחרי, לשם מסחר או על דרך עיסוק, לפי הענין, או בהפרת זכותו של המבצע למנוע שידור של ביצוע חי בלא הסכמה (סעיף 3)2 לחוק), כמו גם בהפרת זכותו של המבצע הקרויה "הזכות המוסרית" (ר' סעיף 4א לחוק) יהיה באמצעות המשפט האזרחי.

(ב) בסעיף קטן (ב), המילים "או מי שפועל על יסוד הסכמה כאמור בידועו שניתנה בלא הרשאה או תוך חריגה מהרשאה" – יימחקו;

(6) במקום סעיף 7 יבוא:

7. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה מהעבירות המפורטות בסעיף 6 (להלן – עבירה) בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; הפר את חובתו האמורה, דינו – הקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין.
- (ב) נעברה עבירה בידי תאגיד או עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו האמורה.
- (ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, ופקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

תיקון פקודת סימני מסחר
2. בפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972³, במקום סעיף 60 יבוא:
"עונשין" 60. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס פי שבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין):

- (1) מסמן לשם מסחר, בלא רשות בעל הסימן או מי מטעמו, סימן מסחר רשום או חיקוי, על טובין שלגביהם נרשם הסימן בפנקס, או על אריזה של טובין כאמור, ועלול להטעות בכך אדם אחר;

ד ב ר י ה ס ב ר

- (1) משתמש בסימן מסחר רשום או בחיקוי של סימן כאמור על טובין מהסוג שלגביו נרשם הסימן, והוא אינו בעל הסימן;
- (2) מוכר, מחסין לצרכי מכירה או מציב למכירה טובין הנרשמים סימן שהשימוש בו הוא עבירה לפי פסקה (1);
- (3) משתמש לשם פרסום טובין, בעיתונות או בדרך אחרת, בסימן מסחר שנרשם בשורה על ידי אדם אחר לגבי טובין מאותו סוג;
- (4) עושה, חורת, מדפיס או מוכר לוח, מטבעת, גלופה או כל דמות אחרת של סימן שנרשם בשורה או חיקוי אחר שלו, כדי לאפשר לאדם, זולת הבעל הרשום של סימן, להשתמש בסימן או בחיקוי לגבי טובין מסוג הטובין שבעדם נרשם;
- (5) עושה או גורם שיעשה רישום כוזב בפנקס או כתב הנחזה בשוא כהעתק של רישום בפנקס, או מציג או מגיש כראיה כתב כאמור או גורם להצגתו או להגשתו, בידעו שהרישום או הכתב כוזב.

לסעיף 60(א) ז"ב) המוצע

מוצע לקבוע כי סימן טובין או אריזתם בסימן מסחר רשום או חיקוי או יבוא טובין מסומנים כאמור בלא רשות בעל הסימן יהוו עבירה פלילית שעונשה

לסעיף 7 המוצע

מוצע לבטל את האחריות השלוחית במישור הפלילי הקבועה לפי סעיף 7 לחוק, לנושא משרה בתאגיד, לענין עבירה שבוצעה בידי התאגיד, ולקבוע במקומה עבירה של הפרת חובת פיקוח של נושא המשרה על התאגיד ועל עובדי התאגיד, למניעת עבירות לפי החוק, אחריות שלוחית לנושא משרה בתאגיד במישור הפלילי אינה מקובלת עוד ובמקומה נהוג לקבוע חובות פיקוח ישירות, כמוצע. העונש המרבי המוצע לעבירה הוא קנס בגובה של 150,000 שקלים חדשים.

עוד מוצע לבטל את אחריותו השלוחית הפלילית של מעביד לעבירות שביצע עובדו, שאינה מקובלת עוד.

סעיף 2 סעיף 60 לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן – הפקודה) קובע

לאמור:

"עבירות"

60. מי שתוך כוונה להונות עושה אחד המעשים האלה, או מנסה לעשותם, או מסייע לאחר בעשייתם, דינו – מאסר שנה אחת או קנס 1,500 לירות:

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 26, עמ' 511.

(2) מייבא לשם מסחר, בלא רשות בעל הסימן או מי מטעמו, טובין או אריותם שסומנו בסימן מסחר הרשום בפנקס לגבי אותם טובין או בחיקוי של סימן כאמור, והסימון עלול להטעות אדם אחר; ואולם הוראות פסקה זו לא יחולו לגבי טובין שסומנו בהרשאת מי שהוא בעל הסימן בארץ שבה נעשה הסימון;

(3) עוסק במכירה, בהשכרה או בהפצה של טובין שסומנו או יובאו לישראל בניגוד להוראות פסקאות (1) ו-(2), או מוכר, משכיר או מפיץ טובין כאמור, בהיקף מסחרי;

(4) מחזיק טובין שסומנו או יובאו לישראל בניגוד להוראות פסקאות (1) ו-(2), לשם מסחר בהם.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס הקבוע לעבירה.

(ג) המוסר מידע כוזב לרשם בקשר עם בקשה לרישומו של סימן בפנקס, דינו – מאסר שנה.

(ד) (1) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה מהעבירות המפורטות בסעיף זה (להלן – עבירה) בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; הפר את חובתו האמורה, דינו – הקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין.

(2) נעברה עבירה בידי תאגיד או עובד מעובדיו, חוקה היא כי נושא המשרה הפר את חובתו לפי פסקה (1), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו האמורה.

(3) בסעיף קטן זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, ופקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בצד החמרה זו מוצע לבטל את העבירות הנוהגות שאינן בהיקף מסחרי, לשם מסחר או על דרך עיסוק, לפי הענין. עוד מוצע לבטל את העבירה שענינה פרסום ובו שימוש בסימן מסחר שלא כדין, היות שתחום זה מוסדר בעיקרו במסגרת חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981.

מוצע לקבוע במפורש כי יבוא של טובין שסומנו כדין בארץ שבה נעשה הסימון, לא יהיו עבירה פלילית.

ההפרות שאינן בגדר עבירה פלילית לפי המוצע (כמו גם אלו המהוות עבירות פליליות) יוסיפו להיות עוולות אזרחיות והנפגע יוכל לתבוע את נזקיו או כל סעד אחר המגיע לו באמצעים הגתונים לו במשפט האזרחי.

לסעיף 60(ד)

לענין החלפת האחריות השילוחית של נושאי משרה בתאגיד במישור הפלילי בחובת פיקוח ישירה – ראה דברי ההסבר כפי שפורטו בסעיף 7 המוצע.

חבר הכנסת נחום לנגנטל

המרבית יעמוד על 3 שנות מאסר או קנס שיעמוד על למעלה ממיליון שקלים חדשים (כערכם היום) אם יש בהם כדי להטעות אדם בנוגע למקור הטובין ואם הסימון או הייבוא נעשו לשם מסחר. עוד מוצע לקבוע עבירות שעונשן יהיה זהה שענינן עיסוק במכירה, בהשכרה או בהפצה של טובין שסומנו או יובאו בניגוד לאמור לעיל אם נעשו על דרך עיסוק או בהיקף מסחרי, וכן עבירה של החזקת טובין כאמור לשם מסחר בהם.

מבחינת יסודות העבירה, מוצע להחליף את הביטוי "תוך כוונה להונות" בביטוי "ועלול להטעות אדם אחר" באופן שתורחב האחריות כדי להגן טוב יותר על בעל הסימן מפני הטעיה. בהקשר זה יצוין כי הביטוי "אדם אחר" תכליתו להבהיר כי אין צורך בהטעיית המקבל הישיר דווקא ודי בהטעייה של הציבור ושל צרכני המשנה.

גם כאן, הענישה המוצעת חמורה במידה ניכרת מהענישה הנוהגת כיום (העונשים המרביים הקבועים היום לעבירות אלו הם מאסר שנה או קנס מרבי העומד כיום על כ-20,000 שקלים חדשים), ואף כאן מוצע שכאשר העושה הוא תאגיד יעמוד עונשו המרבי על כפל הקנס הקבוע לעבירה.

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 38) (מועד למתן הכרעת דין), התשס"ב-2002*

הוספת סעיף 181א 1. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, אחרי סעיף 181, בסימן ז',
יבוא:

181א. בתום בירור האשמה יקבע בית המשפט מועד למתן הכרעת דין;
"מועד למתן
הכרעת דין"
המועד יהיה בתוך 60 ימים מיום שמיעת הסיכומים לענין האשמה או
מיום הגשתם; נשיא או סגן נשיא של בית המשפט רשאים להאריך את
התקופה מטעמים מיוחדים שיירשמו; על הארכה כאמור ידווח נשיא או
סגן נשיא של בית המשפט לנשיא בית המשפט העליון.

ד ב ר י ה ס ב ר

משמעותי בענין קביעת מועדים להכרעות דין, ושופטים
לא מעטים עומדים גם בתקופת 30 הימים האמורה
בהקנה 350 לתקנות. עם זאת, עדיין ישנן תקלות.

לפיכך מוצע, מהד גיסא, לקבוע בחוק מועד של 60
ימים שניתן יהיה לעמוד בו גם כשמדובר בתיקים
שאינם פשוטים ביותר (מתוך תקופה שתימשך מגמת
קיצור הזמן שבין תום הדיון למועד הכרעת הדין ושרוב
התיקים יסתיימו לפני התקופה המוצעת); ומאידך גיסא,
לקבוע מנגנון פיקוח ומעקב הן לצורך הארכת התקופה
במקרים המתאימים והן לצורך טיפול בעיכובים שאינם
מוצדקים, על ידי נשיאי בתי המשפט ועל ידי נשיא בית
המשפט העליון.

חבר הכנסת אמנון רובינשטיין

תקנה 330 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-
1974 (להלן – התקנות) קובעת:

30(א). בית המשפט הדין בערכאה ראשונה ייתן
פסק דינו לא יאוחר מ-30 יום לאחר תום הדיון; לא ניתן
פסק דינו במועד האמור, ייתן על כך הודעה מנומקת
בכתב לשופט הראשי של בית משפט השלום או לנשיא
בית המשפט המחוזי, לפי הענין.

במשך השנים היתה הוראה זו בבחינת גזירה שבת
המשפט לא עומדים בה ולא היה די פיקוח, מעקב וטיפול
בעיכובים לא מוצדקים של הכרעות דין.

דווח לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, על ידי
הסגוריה הציבורית, כי בשנתיים האחרונות חל שיפור

* הצעת חוק מס' 942/5; הועברה לוועדה ביום י"א בטבת התשס"ב (26 בדצמבר 2001).
1 ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשס"ב, עמ' 448.